

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ/BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Jana Ruszó

Název: Návrh naučné stezky Bílichov – Milská stráž

Oponentka: RNDr. Zdeňka Chocholoušková, Ph.D.

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Autorka si vytkla nelehký úkol, navrhnout naučnou stezku, což se jednoduše řekne, ale kdo se někdy tímto tématem zabýval, ví, že je opravdu složité smysluplnou naučnou stezku navrhnout. Vybrat opravdu vhodné zastávky a naplnit je informacemi, které návštěvníka zaujmou. Obtížné je i zvládnout tak velký objem vědomostí (botanika, ochrana přírody, zoologie, geografie, apod.). Práce řeší návrh naučné stezky v Přírodním parku Džbán.

V práci jsem nenašla zadání práce (nevím, zda je zvykem zadání vevázat do práce), a tudíž nemohu porovnat, co vlastně bylo cílem celé práce. V Úvodu si autorka vytkla „zmapovat některé rostlinné i živočišné druhy u nejnávštěvanější lesní cesty vedoucí z obce Bílichov do vesnice Milý“. Dále píše, že hlavním cílem bylo vytvořit návrh naučné stezky a naučné tabule. Dílčím cílem pak bylo zachycení vzácných druhů přírodní rezervace Cikánský dolík, Na Pilavě, Bílichovské údolí a Milská stráž.

Autorka bezesporu splnila všechny cíle, které si vytkla a jistě se musela dobře teoreticky připravit, v terénu své předpoklady ověřit a nakonec syntézou teoretických a praktických poznatků připravila vcelku zdařilou naučnou stezku, která je využitelná jak pro turisty, rodiny s dětmi, tak pro učitele se svými žáky a studenty v rámci terénních výprav, výletů či projektových dnů. Bylo by dobré, kdyby se naučnou stezku opravdu podařilo realizovat.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

V **klíčových slovech** příliš nechápu, proč je tam Natura 2000, ta přeci byla mapována daleko dříve, autorka zde jen vysvětluje, co je to Natura 2000, ale dále s těmito daty vůbec nepracuje, bylo by tedy vhodnější botanika, zoologie.

Metodika

Na s. 1 až 8 je cosi jako metodika, domnívám se, že autorka je nesmírně skromná a stručná, co se týče výčtu použitých metod. Postrádám zde, podle jakých pramenů byly určovány rostliny, podle čeho byla sjednocena nomenklatura, apod. Je zde podkapitola Postup tvorby bakalářské práce. Dále zde není uvedeno, podle jakého zdroje autorka uvádí údaje z mapování Natura 2000, a hovoří o tomto mapování dále ve své práci.

Autorka podává zajímavé rozdělení naučných stezek (s. 4 – 6), jen na s. 4 je uvedeno dělení a pak dále je rozpracováno trochu jinak.

Ochrana území

Příliš nechápu, proč autorka uvádí definice chráněných území podle internetového zdroje www.kvetenacz.cz a ne podle zákona o ochraně přírody a krajiny, který je snadno dostupný na internetu na stránkách MŽP. Taktéž nás autorka sice seznámí s tím, co je Natura 2000, ale za velmi cenné bych považovala, kdyby roze-psala, které biotopy byly mapovány ve studovaném území, popřípadě nějaký autorčin vhled do problematiky, zda odpovídají mapované biotopy tomu, co v území autorka zná.

Přírodní park Džbán

Autorka obecně pojednává o PP Džbán, postrádám zde ale jakoukoliv citaci pramenů, ze kterých vycházela.

Geomorfologická a geologická charakteristika

Autorka velmi srozumitelně a jasně uvádí, jak to ve studovaném území vypadá, ovšem citace, která je navíc až za tečkou je v této podobě nepřijatelná, zde se uvádí (autor rok) a v soupisu literatury pak celá citace, zde tedy patrně (Cháb 2007). Vysvětlivky zde trochu budí dojem pracovní verze celé práce, měly by být zapracovány do textu, není zvykem, že ke kapitole bakalářské práce se napíše ještě vysvětlivky. Vysvětlivky je zvykem dávat k obrázku či tabulce.

Flóra

Kapitola Flóra je pěkně napsána, je zde několik obsahových překlepů: Pleurospermum, ne jak uvádí autorka.

Od kapitoly Flóra je vidět, že autorku zpracování práce opravdu těšilo, je napsána velmi čtivým a pěkným jazykem. Citace jsou uváděny standardně a text obsahuje daleko menší množství překlepů (např. s. 26: rozdělovníky namísto mezer, Klaudisova namísto Klaudisová, s. 28 pilovité místo pilovaté).

Autorka nezpracovává samostatně literární rešerši, což je škoda, protože uvádí řadu pramenů, ale v textu nás o tato data neošidí a je možné si je vyhledat. Bylo by zajímavé porovnat nálezy jednotlivých autorů v jednotlivých letech (Houda a ostatní), aby bylo vidět, jak se mění druhová diverzita během jednotlivých zpracování těchto lokalit, ale uznávám, že by to značně převyšovalo náplň bakalářské práce, ale možná je to námět na diplomku. Dobře by se daly vyvozovat závěry, proč ke změnám dochází, ale to autorka už sama v textu dělá.

Fauna

Kapitola je čtivě napsána bez zásadních chyb, drobné chyby jako botanik nejsem schopná posoudit. Tu a tam chybí mezera a v posledním řádku na s. 30 autorka najednou změnila pád, ve kterém vyjmenované druhy uvádí a na konci stránky už asi došly síly a zůstalo tady osamocené neslabičné v. Na s. 31 bylo možné uvést stepníka za pomlčku a vyhnout se tak dvojitým závkám a ve výčtu druhů motýlů na konci ohniváčky namísto ohniváčci, na s. 32 před, ve kterých chybí čárka, na s. 34 je překlep ve druhém řádku v názvu ropuchy krátkonohé a ve slově ohrožuje (v práci je ohružuje). Najednou na s. 33 je změněna forma citace na Baruš et Oliva, ale v soupisu literatury je Baruš, Oliva a kol. – je to tedy stejná citace? V popisících obrázků jsou u rostlin uváděny někde pouze české názvy, někde i latinské a u živočichů české i latinské, toto by mělo být jednotné. Tyto nepřesnosti lze snadno odstranit a je škoda, že si bakalantka práci po sobě ještě jednou nepřečetla a neodstranila je.

Oblast Bílichovsko

Zde je rozpracována stručná geografie území.

Návrh na naučnou stezku

Návrh naučné stezky považuji opravdu za zdařilý, autorka má cit pro výběr zajímavých míst i zajímavých sdělení. Doporučuji snad jen na všech naučných tabulích opakovat mapku s vyznačením trasy stezky a označením zastávky, kde se turista právě nachází. Velmi to usnadňuje orientaci v terénu.

Na první tabuli je napsáno, že potkáme 8 tabulí, ale zastávek je 10 a tabulí také, asi to tam zůstalo z nějaké pracovní verze.

Pokud je cokoli na tabulích zdůrazňováno, je potřeba to dělat důsledně, někde chybí písmeno, jinde celé slovo.

Závěr je velmi stručný, myslím, že tato práce by si zasloužila rozsáhlejší diskusi a závěr. Diskusi jako samostatnou kapitolu jsem v práci nenašla, ale autorka se pokouší diskutovat dílčí problémy přímo v textu.

Práce má logickou strukturu a přílohy, kterými jsou návrhy informačních tabulí, považuji za vhodné.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Jazykový projev autorky je u některých kapitol velmi pěkný (viz naučné tabule) a někdy si autorka dala s vyjádřením myšlenek menší práci. Některé formulace jsou trochu neobratné. Úvod, druhý odstavec, předposlední řádek: taky místo také, dále lidi místo lidé. S. 2 – konzultací místo konzultace. Bakalantka také bojuje s pády. Větu začne v jednom pádu a plynule přechází do jiného, což trochu nedává smysl. Tuto skutečnost lze však autorce prominout s ohledem na to, že se jedná o její první odbornou práci.

Nechybí zde ani **cizojazyčný abstrakt**.

Autorka prokázala, že umí správně pracovat s literaturou a citovat použité zdroje, ovšem místy nebyla dostatečně důsledná, u internetových zdrojů často neodebrala hypertextový odkaz, např. s. 3, 9. Opomíjí, že citace je součástí věty a tečka je až za citací, přestože na mnoha místech vše uvede korektně. Na stránce 4 chybí citace, autorka píše dle Čerovského, ale v závorce by pak měl být rok. Předpokládám, že je to práce z roku 1998, která je citována na předchozí straně.

Seznam literatury je velmi nejednotný a obsahuje množství chyb. Webové citace jsou v této podobě nepřijatelné, navíc autorka ani zde neodstranila hypertextové odkazy. Je potřeba uvádět datum, apod.

Je dobře, že autorka uvádí autory fotografií, ale pak by u fotografií, které nejsou její, měl být uveden autor. Některé fotografie jsou velmi tmavé (což může být způsobeno tiskárnou), doporučuji před realizací naučných tabulí upravit.

Grafická úroveň práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce a je standardně členěna.

Jen u map není ani jednou uvedenou měřítko, pak je to spíše obrázek a ne mapa.

V práci jsou nejednotně naformátovány nadpisy různých úrovní, někde jsou podtržené (např. kap. 4. 1 na str. 13, kde navíc jsou ještě všechna písmena velká), jinde tučně, někde je pouze první písmeno velké, apod.

V práci jsou drobné překlepy, místy chybí mezera, např. v Obsahu za označením kapitoly 3.2., jinde (např. na str. 3 mezera naopak ve 3 odstavci v předposledním řádku před tečkou přebývá. Často, např. na s. 4 autorka používá místo pomlčky rozdělovník (- namísto –), stejně tak např. na str. 26. Dále na s. 3 autorka v jedné závorce začíná Př. velkým písmenem, o odstavce dále malým – obojí je přípustné, ale mělo by to být používáno v celé práci jednotně.

Dále uvádím překlepy a nepřesnosti:

s. 5 – neslabičné“ v“ nesmí být na konci řádky.

s. 7, 2. odst. takový místo takových, 5. odst. podporovaná ne podporována.

s. 12 – na konci prvního odstavce chybí tečka za větou. Ve 3 odstavci jsou jednou metry vypsané slovně, jednou m a bez mezery mezi číslovkou a zkratkou m. U Obrázku 1 chybí zdroj a měřítko. V posledním odstavci mezi číslovkou a označením m má být mezera.

s. 13 – vysvětlivky, které jsou zbytečně uváděny na celé půlstraně, kdy se autorka pravděpodobně snažila o přehlednost, ale standardně se vysvětlivky píšou souvislým tokem textu a možná bych tam dala i slovo Vysvětlivky nebo Legenda na začátek, aby bylo jasné, o co se jedná. Písky by měly být psány s malým počátečním písmenem. Mapa je opět bez měřítka.

s. 14 – neslabičné „v“ nemůže být na konci řádky.

s. 15 – citace je součástí věty, patří tedy před tečku, a opět zde nebyl odebrán hypertextový odkaz.

s. 16 – u mapy chybí měřítko a u zdroje rok, vysvětlivky jsou opět zbytečně roztahány a bez nadpisu vysvětlivky, což čtenáři chvíli trvá, než pochopí, k čemu to patří.

s. 17 – první polovina druhého řádku je bez mezer mezi slovy, druhý odst. prakticky místo praktický, dále převažuje místo převyšuje, zimním místo zimní, atd. – nekurzívně, „v“ keřovém patře, 3. odst. vzácná „“, chocholičnatá ne chocholičnaté.

s. 20 – předposlední řádek, před: není mezera (stejně na s. 26, 1. ř.).

s. 21 – krušík širokolistý namísto krušíky.

s. 22 – 2. odst. 2. ř. ze místo za.

s. 35: Salamandra salamandra kurzívou, sínů místo slínů, správně m n. m., autorka uvádí různé varianty, ale tuto ne. Citace je opět součástí věty.

s. 36: chybí měřítko mapy, v popisku je www.geologicke-mapy.cz, což je odkaz, který jsem nenašla na internetu, dole na str. 36 je www.geologicke-mapy.cz a v soupisu literatury na konci práce je www.geologicke-mapy.cz, který zdroj je správně, jedná se o tři různé zdroje?) a není mi jasné, proč legenda k mapě zabírá 2/3 stránky a ještě je tučně. Mohla by autorka objasnit, co znamená ID:307 a proč to zde uvádí, jak to souvisí s návrhem naučné stezky, když ve výřezu mapy, který je zde uveden tato čísla nejsou, naopak jsou tam č. 417, 389, 350?

s. 37 – citace (Žaket) – ? soupisu literatury není uvedena. Na konci první věty chybí tečka za větou. V mapě (Obr. 10) chybí měřítko a zdroj (stejně v mapách na str. 39, 41, 42, 45).

s. 38 – zjara se píše dohromady, 1. odst. 3 ř. 2 čárky namísto jedné, 10 % ne 10%.

s. 41 – fytoecenologický místo fytoecenologicky.

s. 43 – proč je u *Carex flacca* uvedeno autorské jméno, standardně není potřeba je uvádět, ale v metodice by mělo být napsáno podle jaké práce je nomenklatura sjednocena, což zde postrádám. Dále překlepy: správně *Melica nutans*, *Hepatica nobilis*. Autorka v celé práci uvádí české i odborné názvy rostlin, najednou v předposledním odstavci, píše jen české názvy, nevím, co ji k tomu vedlo, stejně tak u živočichů.

s. 46 – odborné názvy rostlin – kurzívně.

s. 47 – zpět do obce ne do obec.

s. 48 – první zastávka má jiné značení odrážek než ostatní, má to nějaký důvod?

Formální stránka tabulí:

Opět je zaměňován rozdělovník s pomlčkou, na tabuli k 3. zastávce je navíc mezera (2. odst. 2. ř.), stejně za okroticí červenou a bažanka vytrvalá. Za aspekt chybí tečka za větou.

Na návrhu tabule ke 4. zastávce chybí mezery mezi číslovkami v datu.

Na návrhu tabule k 6. zastávce je gramatická chyba – zajímaví zástupci.

Na návrhu tabule k 7. zastávce chybí mezery v datu, mezera mezi číslovkou a označením ha. Za tečkou za větou následuje mezera (1. ř.).

Na návrhu tabule k 8. zastávce doporučuji sjednotit st. st a století, asi by bylo možné použít st., dále za závorkou není mezera, šišťice.

Na návrhu tabule k 9. zastávce chybí tečka za druhou větou.

4. KOMENTÁŘ OPONENTA(KY) (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Práce je poctivě udělána a doufám, že připravená naučná stezka bude po drobných úpravách (viz výše) realizována.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (je nutné vzít v úvahu dobu trvání obhajoby, cca 15 min.):

Kukačka obecná patří opravdu mezi pěvce? Ne mezi kukačky?

Jaké další kroky jsou podnikány k realizaci naučné stezky?

Uvažuje autorka, že by v tématu pokračovala, třeba botanickou studií?

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě a hodnotím: výborně, velmi dobře, dobře, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Připravená naučná stezka je zpracována citlivě a zodpovědně. Autorka prokázala značnou erudici ve zpracovávané problematice a jistě musela nastudovat množství literatury, o čemž svědčí prameny uvedené v literatuře, škoda jen, že si nedala více záležet na formální stránce práce.

Je tedy mou milou povinností práci doporučit k obhajobě a navrhuji ji k výše zmiňovaným nedostatkům hodnotit stupněm velmi dobře. Uvedené hodnocení je možno změnit s ohledem na průběh obhajoby a místní zvyklosti.

V...Plzni.... Datum...9. 5. 2014.....

.....

Podpis

Pozn.: Vyjádřete se prosím vlastní formou k výše uvedeným bodům, jsou-li v případě hodnocené DP relevantní.